

Oblastník VSO

Foto: Tomáš Čuchran - Mamut

21

Aj mimo sklauding žijú ľudia

Opálové bane

Edita Eckhausová

oddielovka na Kannom

Recenzia kniha

Kolobeh

z dennika divadelného...

A sme tu

Indiáni a skauting

Náš prvý výlet

Výlet do tatier

Šatkovanie

Zo starých zápiskov

Z našich objektívov

AJ MIMO SKAUTING ŽIJÚ ĽUDIA (NAŠEJ KRVNEJ SKUPINY)

Kto hlbšie „zabrdol“ do histórie skautingu zistil, že z geniálneho nápadu Roberta Baden Powella aj Ernesta T. Setona nevznikol iba skauting. Že na tých istých základoch ako skauting vzniklo aj hnutie lesnej múdrosti (Woodcraft), ba aj tramping. Z počiatku rozdiely medzi spolkami woodcraftu a skautingu boli minimálne. Tramping v tých časoch ešte nemal ani pomenovanie. Bolo to skautovanie bez organizácie a používal sa termín „divokí skauti“. Až neskôr sa tieto príbuzné hnutia vykryštalizovali do dnešnej podoby. V celom svete dnes pôsobia skautské, aj woodrafterské organizácie. Trampskej organizácie niet. Jednak preto že je to čisto český vynález (vo svete ojedinelý), jednak aj preto že slobodomyselných trampov nikdy žiadna organizácia „nespútala“. Vzišli sme z jedného koreňa a máme aj dnes mnoho spoločného, napriek tomu naše vzájomné vzťahy nie sú ideálne (ľudovo povedané: „Žerieme sa“). Organizovaní v Lesnej múdrosti, či v skautingu často s opovrhovaním pozerajú na neorganizovaných tulákov. Zase, ani trampí organizovaným „mastiňákom“ mnohokrát neostávajú „nič dlžní“. Neuvedomujeme si, že nebyť trampingu mnoho skautských či woodcrafterských skupín by v dobe zákazu činnosti týchto organizácií zaniklo. Nebyť toho, že po zákaze činnosti pokračovali ďalej ako „neorganizovaní“ trampí.

V dňoch 5.-7.septembra sa nad Čičavou uskutočnilo významné podujatie. Od rozdelenia československej federácie trampí každoročne organizujú česko-slovenské (resp. slovensko-české) potluchy. Práve tohoročný 21. Slovensko-český potlach sa uskutočnil v Čičave. Prvý krát v regióne Východného Slovenska. Organizátormi boli trampske osady T.O. Zlatý orol Vranov nad Topľou, T.O. Salamander Bardejovské kúpele, T.O. Severka Stará Ľubovňa, Trampskí samotári od Slanča (Bardejov) a celoslovenské Trampské združenie Severka. Potlachu sa zúčastnilo vyše 500 (odhad, ale pravdepodobne účasť bola vyššia) trampov a trampiek Čiech, Moravy a Slovenska. Prebiehal bohatý program: súťaže pre deti, aj dospelých, vystúpenie skupiny historického šermu, sokoliari, hudobné vystúpenia, možnosti túr do okolia a blízky hrad Čičva. Dole v obci malo expozíciu české Trampské múzeum, na táborisku v hangári bola expozícia z histórie trampingu na východnom Slovensku. Vyvrcholením programu bol sobotňajší slávnostný táborák zapaloVANý podľa zásad lesnej múdrosti za spevu trampskej hymny Vlajka..

Určitá „skautská“ stopa však tam bola. V expozícii histórie východoslovenského trampingu boli uvedené aj osady, ktoré vznikli po zákaze skautingu v roku 1970 z košických, či prešovských členov Slovenského Junáka. Medzi účastníkmi ste mohli stretnúť jednotlivcov, ktorí ako mládežníci prešli skautingom, alebo aj celé rodiny z trampsko-skautských manželstiev. Oko potešilo, keď človek tam zaregistroval aj skautské tričko a skautskú šatku. Nakoniec, aj dvaja členovia z usporiadateľskej osady T.O Salamander Bardejovské kúpele boli bývalými členmi 42.zboru Dlhá Lúka. Východoslovenské trampske osady sa organizácie potlachu zhostili veľmi dobre. Ukázali, že tramping žije aj na východe republiky a v rámci bývalého Československa mu urobili dobré meno.

Mufi

OPÁLOVÉ BANE NA DUBNÍKU

Pamätníci zo 49.zboru Geronimo iste si spomenú na výlet do opálových baní na Dubníku. Odvtedy prešlo už pekných pár rokov. Vstupné sme platili ešte v korunách. Okolo nás vtedy obskakoval mimoriadne dôležitý človečik ktorý nás poučal ako si banské svetlo nasadiť na opasok, odborne nám na hlavu založil prilbu a pripomenul, že nepremokavý kabát musíme mať zapnutý až po krk, inak prechod podzemím určite neprežijeme. Tak sme sa dostali do podzemia opálových baní.

Lokalita je známa od nepamäti. Dubnické opály sa našli v rímskych šperkoch, sú aj v korunovačných klenotoch britských monarchov. Najväčší rozmach ťažby bol v polovici 19. storočia za vlastníctva Goldschmidtovcov. V roku 1922 bola ťažba pre nerentabilitu ukončená. Oblasť opálových baní sa nachádza medzi obcami Zlatá Baňa (asi 5 km) a Červenica (zhruba 2,5 km). Dá sa aj ubytovať priamo v osade Dubník na chate štátnych lesov (je možné si ju na víkend prenajať). Podzemie tvorí okolo 20 kilometrový systém vzájomne poprepájaných štôlní Jozef, Viliam, Richard, Ľudovít, Pavlína, Apolónia, Karol a ďalších. Kopec Libaňka je okrem systému prevítaná ďalšími krátkymi štôľňami – kutačkami. V súčasnosti bane turisticky sprístupnené nie sú a vstup do podzemia je zakázaný. Je to logické. Podzemné bludisko je zložité a stratiť sa v ňom nie je žiadny problém. O tom by vedeli rozprávať skauti zo 4. oddielu Prešov z rokov 1968 až 1970 (ktorí aj po zakázaní skautingu tam chodili ako neorganizovaní trampí) a v danej lokalite boli „ako doma“. Nebezpečné sú aj veľké podzemné vydobývky, či zvetralé rúťivé zóny. To však neznamená, že trasa pre turisticky sprístupnený okruh by sa nenašla. Mohlo tam byť jedno atraktívne banské múzeum. Určite by to bol trháč v oblasti turistického ruchu známy nielen u nás, ale aj medzinárodnom meradle. Ale to by sme nemohli žiť na Slovensku. Lebo, na Slovensku je to tak.....

Foto zo zborového výletu Barborka a Tammy Kovalíkovci

Teda, podniknúť výpravu na Dubník je zbytočné..... Nepovedal by som. Aj povrch na Libaňke je nádherný a zaujímavý. Čarokrásna príroda s romantickými terasami vyvezenej hlušiny, povrchová vydobývka zvaná Veľký kaňon, vchody do podzemia – tajuplné prostredie. Možnosť mrknúť sa do niektorej krátkej kutačky. Možnosť v hlušine nájsť aj maličký kúsok opálu. Síce nezbohatnete, ale tento maličký kamienok poteší. (Väčšie kúsky opálu si môžete zakúpiť od tam potulujúcich sa Rómoch, ktoré ich ponúkajú na predaj). Povrchom síce vedú „náučné“ chodníky značené červenou, modrou a zelenou farbou. Sú ale chaotické, nik nevie odkiaľ a kam vedú, smerovníky a informačné tabule neexistujú. Určite by sa tam dal zriadiť zaujímavý náučný chodník. Ako je zvykom, hlavný okruh červený, vedľajšie okruhy modré, odbočky z okruhov zelene, spojky žlté. Samozrejme k tomu informačné tabule. Škoda, že tvorcovia chodníkov vtedy nepoužili mozog.

Snažil som sa na internete zistiť aká je súčasnosť lokality opálových baní a či sa dá legálne dostať aj do podzemia. Akurát som natrafil na stánku kde sa minulý a terajší nájomca banského revíru vzájomne súdia a „opľúvajú“. Teda, turistická atrakcia v blízkej budúcnosti tu určite nevznikne. Ale aj tak, oplatí sa tam pozrieť. Môže sa totiž stať, že vstup do lokality (aj povrchovej) úplne zakážu. Lebo,.... na Slovensku je to tak.....

SKAUTING BOL JEJ CELOŽIVOTNOU PÚŤOU

Sestra Edita Eckhausová sa narodila 26.12.1919 v Prešove. Vo svojom rodnom meste prežila detstvo, aj značnú časť svojho života. Tu sa prostredníctvom svojej tety - skautky ako osemročná stala sa najmladšou členkou dievčenského skautského oddielu. Oddiel v tej dobe viedla Alžbeta Uhnáková – Smatanová (ktorej v roku 1969 bol udelený Rad strieborného trojlístka).

Aj napriek tomu, že ešte nedosahovala potrebný vek, v roku 1933 sa neoficiálne zúčastnila svetového skautského jamboree v maďarskom Gödöllő. Bola aktívnou členkou, neskôr aj činovníčkou 1. dievčenského oddielu v Prešove až do zákazu skautingu v roku 1938. Potom v jej živote nasledovalo kruté vojnové

obdobie.

Po druhej svetovej vojne pracovala v Prahe, kde sa zapojila do činnosti v Českom Junákoví. Ako sama konštatovala, skauting v Čechách bol trochu iný ako u nás na Slovensku. Do Prešova sa vrátila až v dobe keď skauting, tentoraz komunistami bol znova likvidovaný. Patrila medzi popredných činovníkov ktorí v roku 1968 obnovili skauting v Prešove. Viedla oddiel skautiek a v okresnej skautskej rade bola zvolená do funkcie vodkyne dievčenského kmeňa. Civilným povoláním bola ekonómka, dlhý čas pôsobila na ekonomickom úseku Strednej priemyselnej školy strojníckej.

Neúnavne sa pustila aj do obnovy skautingu v decembri 1989. Bola vedúcou osobnosťou pri rozbiehaní činnosti dievčenského skautingu v Prešove. Pracovala v okresnej skautskej rade ako kmeňová vodkyňa, bola zvolená aj za členku celoslovenskej Dievčenskej kmeňovej rady. Náčelníctvom Slovenského skautingu bola vyznamenaná zlatou medailou Za skautskú vemosť.

Rokmi pribúdali aj zdravotné problémy a v druhej polovici 90-tych rokov odišla do „skautského dôchodku“. Aj keď už nevykonávala žiadne činovnícke funkcie, vždy bola registrovaná v oldskautskom oddiele. Pri stretnutiach spomínala, že v roku 1927, keď sa stala skautkou bola v oddiele najmladšou. Posledných desať rokov poradie „prehodila“ a pre zmenu bola najstaršou členkou 49. zboru Geronimo Prešov. O dianie v skautingu sa vždy živo zaujímal a na počudovanie mladších v súvislosti s vývojom skautingu v súčasnosti zastávala pokrokové názory. Mnohých mladých dostala do úžasu, keď v deväťdesiatke zvládla prácu na počítači a internet. Mala úctyhodný prehľad z histórie skautingu nielen v Prešove, ale aj na celom Slovensku.

Sestra Edita nás navždy opustila 15. novembra 2014. Skauting v Prešove jej odchodom stratil jednu z výrazných osobností nášho hnutia. Česť jej pamiatke.

Skauti a skautky 49. zboru Geronimo Prešov

Oddielovka na Kannom

Alebo čo si prinesieš, to si zješ.

V dňoch 9.1. až 11.1 2015 sa na chate Kanné pri Fričovciach konala tradičná Oddielová rada skautov zo 126. zboru prof. Hlaváča Hermanovce – 1. Koedukovaný oddiel Kvapky. Počas týchto dní sme, ako sa na oddielovke patrí, diskutovali, radili sa a riešili rôzne otázky, problémy a podobne. Lenže táto oddielovka bola pod heslom: „O prežitie.“ Niežeby to znamenalo, že sme sa tam zabíjali alebo čosi podobné. Znamenalo to, že radcovia svojich družín zabezpečili jedlo pre svoju družinku – na celé 3 dni. Každý jedol len zo svojho. Inak povedané: „Čo si prinesieš, to si zješ.“ Samozrejme, k nášmu jedlu sme všetci popíjali povestný Kalyho čaj, ktorý nám Kaly veľmi rád uvaril. Zabávali sme sa rôznymi hrami a večer pozerali film. V druhý deň ráno sme sa naraňajkovali a deň sa mohol začať. Keďže si všetky družiny priniesli špagety, tak sme ich varili spoločne (boli síce rôznofarebné, a nie všetky rovnaké, ale to je detail). Obed našťastie všetkým chutil, a tak sme mohli pokračovať v diskutovaní, ktoré sme nestihli ukončiť. Podvečer k nám zavítal aj zborový vodca Veľký Medveď aby nám odslúžil svätú omšu - bola obetovaná za sestru Smku, ktorá vtedy oslavovala krásne 16. narodeniny (ešte raz všetko najlepšie!). Pri omši spieval menší „spevokol“, ktorý Kaly doprevádzal na gitare. Po omši nasledovala večera, Kaly nám upiekol klobásu, a po jej zjedení sme usporiadali Twisterový turnaj. Víťazi v jednotlivých kategóriách boli, samozrejme, ocenení. Všetci unavení sme si šli ľahnúť a tešili sa z krásne prežitého dňa. V nedeľu ráno sme sa po raňajkách zbalili, upratali po sebe chatu a ukončili sme oddielovú radu. Cestou sme sa rozprávali, čo nám táto oddielovka dala. Každopádne nás naučila chápať cenu jedla, ktoré pripravujeme na podujatiach. Teraz sme si museli nakúpiť a navariť, a nebolo to zadarmo. Plní nových zážitkov a dojemov z akcie sme sa vrátili domov.

Ivan Sladkovský – Kaly
Lucia Zajíčková - Simi

TRYGVE GULBRANSEN a jeho neobyčajný príbeh jedného rodu

Večne spievajú lesy – Zo smrtnej hory fúka – Niet inej cesty

„Všetko je tu, ako v dobrom románe má byť: vzdor i láska, viera i povera, ľudia i zvieratá. Boh i mocnosti pekiel, rodenie i umieranie, skaza i vykúpenie; a ako býva len vo vynikajúcich románoch, všetko sa odohráva netraktátové, v rovine rozprávania.“ Takto sumarizuje v dohovore knihy *Večne spievajú lesy* Alexander Matuška prvý diel z trilógie T. Gulbranssena o rodovej ságe Daga Björndala – potomka zdatných medveďobjcov a jeho neobyčajnej ceste životom.

Ako Gulbranssen sám píše ide o *trocha rozprávania z čias od rokov 1760-tych asi do roku 1810*, ktoré nám predstavujú nórsky vidiek a jeho okolie. A hlavne to okolie – dedinu hlboko na severe vzrastenú s mocnou horou a jej obyvateľov, ktorí sú pre svoje susedstvo odpudiví a opovrhovaní a zároveň tak nebezpečne príťažliví a tajomní. Vládne tam starý rod Björndalčanov podľa „práva“ a nepísaného zákona svojho rodu, že je povinnosťou muža, aby si sám pomohol... (k obžive, šťastiu, moci).

Tvrdá práca a lopota, krása hôr i myslenie ľudí nezasadili rozprávanie do obsiahlych opisov, ani sa nevyčerpávajú v melanchólií myšlienok. Sú to skôr oporné body, od ktorých sa autor odráža k hlavným postavám a cez nich smerom k ich srdcu. Ich konanie, názor i prežívanie vie rozpitvať a podať von, tak presvedčivým spôsobom, že ani jedna postava nie je nepremyslená alebo plytko profilovaná, aby sa ponúkla ako hotový produkt. Táto psychológia postáv je veľmi silnou stránkou tiahnoucou sa celým príbehom a udržuje čítanie pútavé, zaujímavé i zahalené.

Ústrednou postavou, ktorá prepája všetky tri diely je Dag Björndal (neskôr len starý Dag), ktorého cesta a prerod osobnosti ma v každom životnom štádiu svoju hĺbku a je často zapltená tragickou skúsenosťou. Smrť brata Torgeira, tiež prvorodeného syna a manželky Terezy dávajú Dagovi „životnú facku“ a posúvajú jeho uvažovanie aj skutky do novej roviny. Je to však človek nezlomnej povahy po svojich predkoch, ktorého protivensť núti napnúť všetky zmysly i svaly, a tie mu skôr či neskôr vždy prinesú víťazstvá – v prírode, medzi ľuďmi a tie najcennejšie vo vlastnom srdci. Veľkolepá katarzia prichádza v čase jeho najväčšej moci, kedy vlastní majere, panstvú a na základe dlžobných úpisov aj ľudí. Posledné slovo pred smrťou manželkinej sestry Dorothy, keď s láskou upriami jeho pohľad na – *milosrdenstvo* – roztápa aj najstudenšie severské ľady v jeho duši. „Starat' sa tak trochu o druhých...“ je poznanie, ktorému sa Dag otvára v jeho ďalšej životnej etape.

Lov a zdolávanie horských úžľabín s mladým Dagom, Adhelaidine zamyslenia o pravej láske, či pohárik znamenitého francúzskeho koňaku s kapitánom Klingem... to sú zlomky okamihov, ktoré ma tak realisticky vtiahli do života týchto postáv prežívať ich tak ako keby som bol s nimi. Pritom dávajú tieto osudy podnet k zamysleniu, že všetky tie boje, túžby, zlyhania aj úspechy sa nie menej dotýkajú človeka dneška. A to sa podarilo Gulbranssenovi majstrovsky. Dať tomu rámeč, ktorý nelimituje čas ani priestor a tak ako kladie otázku vtedy je aktuálna aj dnes: „*Na čom v živote skutočne záleží a čím/kým svoj život vyplniť?*“

Preklad do viac ako tridsiatich jazykov a filmové spracovanie len potvrdzujú, že táto trilógia má svoje čaro pre širšie čitateľské prostredie. A tak to na záver prirovnám ako k výletu do hôr, pokoriť nejaký štít poctivým výstupom, pri ktorom vám výhľad nekazí ani zlé počasie ani nijaká iná nepríjemnosť a plným dúškom si vychutnáte čistý a ostrý vzduch.

Filoménsky turnaj, jesenná časť – KoloBeh

Ako povedala istá nemenovaná skautka zo 112. zboru, my, v 49. tke sme súťaživí. Má pravdu. Veľmi, veľmi sme súťaživí. Až na toľko, že si vymýšľame rôzne súťaže, závody a preteky. Azda nemusím nejako špeciálne predstavovať Filoménsky turnaj. Toho roku sme sa rozhodli usporiadať aj jesennú časť s názvom KoloBeh.

Súťažiaci dvojice mali k dispozícii jeden bicykel. Štartovali spolu, do cieľa museli dôjsť spolu, ale na bicykli mohol ísť len jeden. Ten druhý musel pekne utekať popri bicykli. Striedať sa mohli ako chceli.

Nechali sme sa inšpirovať u našich západných susedov, v českom Junákovi. Miesto konania sme si vybrali na Kvašnej vode. Približne 8,5 km dlhá trať, krásne počasie, super partia. Aj klobásku sme si opiekli, aj miniškolenie v lakrose sme dostali.

Čo dodať na záver? Dúfam že budúci rok sa k nám pridá viac skautiek a skautov. Môžem to vrelo odporučiť.

Snáď ešte výsledná listina. (pre nedostatok miesta zverejňujem iba prvé miesta)

Vítazmi jednotlivých kategórií sa stali:

Skauti do 18 rokov: 1. miesto: Milky a Noro - 49.zbor Geronimo

Roveri do 26 rokov: 1. miesto: Geparď a Roman - 49.zbor Geronimo

Oldskauti do 99 rokov: 1. miesto: Tammy a Pixel - 49.zbor Geronimo

Zmiešané dvojice: 1. miesto: Janka a Maťo - 49.zbor Geronimo

Vĺčatá a včielky: 1. miesto: Alica a Richard - 49.zbor Geronimo (kratšia trať)

Traťový rekord bol stanovený na 38 min, 30 sek a držiteľmi sú Geparď a Roman.

Z denníka divadelného dobrovoľníka: Sleduj text a krič...alebo nekrič?

Už tretí deň trávim celé dopoludnie v kostole a popoludnie na skúšobnom javisku Štátneho divadla, alebo naopak. Začínam ovládať súvislé pasáže textu. Zaspávam s pater nostrum v hlave, aby som si ho dokonale zapamätala a zobúdzam sa s pocitom, že ak niečo domocem, všetci sa na tom budeme ešte chvíľu baviť, ale neskôr to už také smiešne nebude.

A potom to príde. Niekomu vypadne text a ja sa cítim potrebná. „...protestanti v Sedmohradsku dohodli, že budú po boku s nimi bojovať...“kričím. Človek na scéne mi pohľadom poďakuje a zopakuje tú istú časť vety. Asi ste uhádli, že mám úlohu šepkárky, no zdá sa vám zvláštne, že kričím. Nevadí, nie je na tom nič zvláštne, pretože my sa nenachádzame v divadle ale v kostole Najsvätejšej Trojice v Košiciach.

Pred sebou mám text s názvom Svedectvo krvi II – Traja košickí mučeníci, ktorý Juraj Fotul spracoval podľa pôvodného diela Karola Horáka – Svedectvo krvi. Pomaly sa mi dostáva do hlavy a text sledujem už len preto, aby som sa nestratila, nie kvôli slovám v replikách. Do premiéry ostáva jeden deň a ja som stále potrebná. Menej, ako pred troma dňami, ale znamená to, že ma budú potrebovať aj zajtra a to ma trochu desí. Čo ak ma herci nebudú počuť? A čo ak ma budú počuť diváci? Ešte stále netušíme, kde budem počas predstavenia sedieť. Nevadí, aj tak dúfam, že nebudem musieť šepkať, aj keď tomu ani sama neverím. Naučiť sa totiž text za päť dní tak dokonale, aby ste ho na ten šiesty zvládli počas predstavenia bezchybne, sa mi zdá nemožné. Rozchádzame sa večer, o ôsmej ráno sa zídeme pred kostolom, aby sme to všetko dali do najlepšej možnej formy a v noci odohrali.

Ráno vstávam s pocitom, že vtiahnuť divákov do atmosféry mučenia troch kňazov snáď nebude až také ťažké. Kostol, v ktorom bude predstavenie odohrané je predsa miestom, kde ich presne pred tristodeväťdesiatimi piatimi rokmi umučili, vo vtedajšej kaplnke, a už len to nám nahráva k silnému zážitku.

Celé ráno doladujeme, skúšame porty, svetlá, skrátka, podobu, ktorú budeme večer hrať. Ja dostávam definitívne miesto pôsobenia počas predstavenia, ktorým nie som nadšená ja, ani herci, ale inak to nejde, tam, kde som sedela počas skúšok bude mikrofón. Všetci si zvykáme na to, že budem inde a nebudem môcť šepkať pri každej scéne, cez polovicu kostola by to totiž asi nebolo dostatočne nenápadné. Dostávam však pokyn, že radšej nech je počuť mňa, ako by nebolo počuť repliku z úst herca. Po dotiahnutí detailov si dávame dlhú pauzu, ktorá prospeje.

A po nej to príde. Je sedem hodín večer, prichádza posledná zbiehačka, a my vieme, že z kostola odídeme už až po predstavení. Vonku nie je úplne tma, a tak nikto nevie, ako bude nakoniec vyzerat' svetlo v úplnej tme chrámu. Nervozita stúpa, žarty idú bokom a čas medzi siedmou a 21:30, kedy končíme generálku ubehne rýchlejšie než sa nazdáme.

Všetci na miesta! Do kostola vchádzajú ľudia a začíname. Predstavenie trvá necelú trištvrtinu hodinu, ja si odšepkám pár replík, jednu takmer celú scénu a je po všetkom. Prichádza nesmierna radosť a zároveň smútok. Radosť z toho, že nemožné sa stalo skutočným a smútok z toho, že to skutočné sa práve skončilo. Premiéra je derniérou, ale všetci sme šťastní, pretože ten týždeň intenzívneho skúšania stál za to. Za päť dní sme sa prepracovali od prvej čítačky, cez skúšky so zborom až k finálnej verzii predstavenia.

Mojou najväčšou odmenou za neočakávanú účasť na tomto projekte bolo vedieť, že som mohla pomôcť a najväčším prekvapením vidieť svoje meno napísané na plagátiku. Po predstavení nám už ostalo len sa rozlúčiť a nechať krutý príbeh umučenia troch jezuitov tam, kam patrí, v kostole Najsvätejšej Trojice.

Alžbet. Rusnáková-Akela

A sme tu . . .

Náš oddiel sa rodil pomaly. Už pri náboře bolo niekoľko malých problémov. Zväčša išlo o našu lenivosť, alebo aby to znelo lepšie, boli sme príliš dôverčiví a nechali, resp. chceli sme nechať, urobiť našu prácu pri náboře iným. Až keď nám došlo, že čo si nespravíme, tak samo sa to nespraví určite, začalo sa dariť. Získali sme niekoľko detí, s ktorými sa začalo pracovať (hrať). Potom to začalo: čo schôdzka – to nejaké dieťa naviac. Vynikajúci ukazovateľ, že sme nastúpili na „správny vlak“, a deťom sa to páči. A to je hlavné.

Keďže sa už nejaký ten týždeň po náboře schádzame, a deťom sa to naše „skautovanie“ páči, a je nás už pekná kôpka, nastal čas posunúť sa o ďalší krok vpred.

V deň 6.1.2015 sa konala zborová schôdza 49. zboru Geronimo Prešov, na ktorej som v zmysle stanov Slovenského skautingu požiadal zborového vodcu brata Tammyho o začlenenie našej skupiny do 49. zboru ako samostatný oddiel, a tiež o rozhodnutie zborovej rady. Zároveň som požiadal o pridelenie čísla oddielu a jeho registráciu na Ústredí Slovenského skautingu. Takto sme spravili ten pomyselný krok vpred.

Týmto v podstate vznikol náš

7. oddiel vlčat a včielok Prešov

Sme tu, a odteraz sa s nami bude počítat!

Leto

Indiáni a skauting

Aby sme sa dostali ku indiánom, bolo by dobré, keby sme si predstavili E.T. Setona.

Ernest Thompson Seton od mlada prahol k štúdiu [prírody](#) a tento záujem ho priviedol k maliarstvu. Od polovice 80. let [19. storočia](#) publikoval [poviedky](#) o zvieratách, v ktorých čerpal zo svojich bohatých skúseností [lovca](#) a zálesáka. Zásadný zlom v jeho živote znamenal rok [1902](#), kedy motivoval partiu chlapcov, ktorá bola postrachom na jeho pozemkoch usadlosti Windyghoul ([Connecticut](#)), k založeniu prvého woodcrafterského kmeňa, *Woodcraft Indians*. Od tej doby až do svojej smrti sa plne venoval woodcrafterskému hnutiu. Zároveň s woodcrafterským hnutím sa rozvíjala celá rada ďalších hnutí, v Nemecku napríklad Wandervogel a v Anglicku [skauting](#). Práve skauting sa mu zdal byť spočiatku veľmi blízkym.

Keď ho [Robert Baden-Powell](#) behom leta [1905](#) kontaktoval, domnieval sa, že je jeho zámerom iba modifikovať woodcraftersku myšlienku pre európske podmienky, preto súhlasil s použitím materiálov z knihy *Birch Bark Roll* v príručke *Scouting for Boys* (ktorú neskôr použil v roku [1912](#) [Antonín Benjamin Svojsík](#) pre svoju knihu *Základy junáctví*). Výsledkom však bol on sám silno rozhorčený. Baden-Powell použil, čo sa mu pozdávalo, jeho samého ani nespomenul, a pridal niektoré jemu protivné prvky. Baden-Powell bol [vojak](#) a vznik anglického skautingu ovplyvnila i [kresťanská](#) organizácia mládeže *Boys' Brigade* založená [anglikánskym](#) duchovenstvom. On sám ale veril, že ideová sila woodcraftu je silnejšia než sila skautingu a chcel svoje predstavy uplatniť v Amerike. Ako výraz zmierenia prijal ponuku stať sa náčelníkom [Boy Scouts of America](#) (vznikli [21. júna června 1910](#)). V americkom skautskom hnutí zotrval do roku [1915](#). Okrem osobných sporov a intríg boli [dôvodom](#) odchodu i ideové rozpory, zhruba povedané jeho oponenti chceli skauting skôr baden-powellovský, on sám presadzoval svoje vlastné názory.

Medzi českými a slovenskými skautmi je pravdepodobne známejší a uznávanejší než medzi americkými, pretože v dobe, kedy sa konsolidoval český a slovenský [skauting](#), ho „objavil“ stredoškolský profesor [Miloš Seifert](#), ktorý propagácii jeho woodcrafterského hnutia zasvätil celý svoj život. Asi práve preto je v bývalom [Československu](#) oproti svetovému skautingu dodnes kladený veľký dôraz na výchovu spojenú s pobytom v prírode.

E.T. Seton vyzdvihoval severoamerického indiána ako prototyp statočného muža, obdivoval súžitie indiánov s prírodou. Rozhodnutie postaviť Indiána za vzor hnutia pramenilo z jeho častých stykov s Indiánmi a z poznania ich kultúry, filozofie a náboženstva (v roku 1882 stretnutie s Časkou, v roku 1897 veľká cesta k Vraním Indiánom, v roku 1901 návšteva Šajenov, Dakotov a Černonožcov v rezervácii Pine Ridge, návšteva Sequoya league, stretnutie a dlhoročného priateľstva s Ohiyesou).

Jeho reputácia medzi Indiánmi sa stala takmer legendárnou. Veľa kmeňov si ho ctila rovnako ako svojich najlepších náčelníkov a medicimanov.

Pokračovanie nabadúce...

Zostavil: Pixel', 49. zbor Geronimo

Náš prvý výlet

Keďže náš 7. oddiel vlícat a včielok Prešov oficiálne vznikol až v januári tohto roku, tak toto je náš prvý výlet. Naplánovaný na sobotu 31.1.2015 so zrazom o 10:00 hod. pred našou školou – ZŠ Prostějovská. Pôvodný cieľ výletu bol blízky kopec Bikoš, na ktorom sa rozprestiera „lesopark“. Tam sme mali poznávať prírodu, a prineseným ovocím a zeleninou pomôcť bylinožravým zvieratkám prežiť zimné obdobie. Keďže nastal odmäk a z krásnej snehovej prikrývky bola rázom „čvachtavica“. Všade samé mláky a blato. Toto by sme mali až za ušami za pár chvíľ, a preto bol výlet vzhľadom na počasie presmerovaný do mesta.

Na výlet prišlo 10 detí z nášho oddielu, prítomná bola aj naša dcéra Mima, no a Mirka a ja.

Pešou túrou po cyklistickom chodníku, cez most pri centrálnej kotolni a po Levočskej ulici sme sa dostali do centra mesta za nejakých 45 minút. Počas presunu sme poznávali ihličnaté stromy. Deti celkom dobre poznali borovicu, smrek, jedľu, tis, tuje a aj strieborný smrek. Na moje prekvapenie ich krásne rozpoznávali. Deti poznali aj listnaté stromy. Správne určili vrbu aj brezu.

V meste sme sa rozprávali o Mlynskom jarku, o vodnej elektrárni a jej turbíne, a o vodnej pumpe v Kumšte. Potom sme prešli k súsošiu Immaculata na Trojici a pamätníku Caraffovho krvavého súdu. Deti zistili kde bola prvá obecná škola, aký má názov a kto je patrónom rímskokatolíckeho kostola. Tiež sme sa zastavili pri Neptúnovej fontáne a pamätníku 2. svetovej vojny. Potom sme sa presunuli do „záhrady umenia“ a pozreli si ako vyzerá strom Ginko. Po takejto prechádzke nám všetkým riadne vytrávil a aj nôžky potrebovali oddych. Poslúžila nám k tomu klubovňa 49. zboru. Dali sme veľký pozor na schodoch pred vstupom, prekľučkovali sme pomedzi vedrá na chodbe (aj sme z nich vyliali vodu), a už sme sedeli v „teplučkej klubovni“. Nôžky oddychovali, ústočka papkali a očká obdivovali čo všetko skautíci nanosili do klubovne. Zaujali ich nástenky, hlavne prezývkyhová vojna skautov a názvy družín. Tiež sa im páčili rôzne ručné výrobky, ktoré zdobili priestor a vytvárali tú správnu atmosféru skautskej klubovne.

Zahráli sme si niekoľko jednoduchých hier. Deti si oddýchli a boli očarené klubovňou. Ja som vedel, že sa zase a viac utužil duch partie. Lepšie som spoznal povahy jednotlivých detí.

Späť ku škole sme sa vrátili autobusom MHD. Pred školou sa rozpútala pravá snehová vojna – guľovačka. Prichádzali rodičia pre deti a tým sa náš prvý výlet skončil.

Myslím, že aj napriek mokrým topánkam, nám bolo fajn. Slniečko svietilo, nálada bola super a deti boli spokojné.

Leto

Výlet do Tatier

(zborový)

Ráno 21.2.2015 od 07:15 hod. sme sa schádzali vo vestibule stanice ŽSR v Prešove. Niektorí skôr, iní neskôr. Musím sa priznať, že aj ja s rodinkou som trochu meškal. Za náš 7. oddiel víťat a včielok sa na výlet tešilo 19 detí, 6 rodičov, Mirka a ja (Leto) – čiže 27 ľudí. Za 1. oddiel Mirkovce to bolo 5 chlapcov, 2 dievčatá a Cukor – čiže 8 ľudí. Zvyšok „130“ členného 49. zboru Geronimo Prešov reprezentovalo 5 chlapcov a 2 dievčatá pod vedením Geparda.

Osobným vlakom z Prešova do Kysaku sme sa dostali raz dva. A bola tu prvá skúška – prvé prestupovanie. Prebehlo úplne v poriadku a bez problémov. Samozrejme za pomoci zúčastnených rodičov.

V rýchliku bol menší problém nájsť miesta na sedenie, ale v priebehu niekoľkých minút sme sedeli všetci. Hodinová cesta prebehla v poriadku. Každý sa tešil na naše veľhory.

Potom prišlo druhé prestupovanie, to bola ozajstná skúška. Prestupovanie v stanici Poprad – Tatry. Na vystúpenie z rýchlika (hlavne vystúpiť všetci), vybehnutie po schodoch na nástupisko TEŽ, a nastúpenie do súpravy bolo podľa cestovného poriadku 8 minút. Tým, že mal rýchlik už v Kysaku

pri odchode meškanie 5 minút, a tie nedobehol, tak prestupovanie v Poprade bolo adrenalínovým zážitkom pre všetkých (vďaka Pánu Bohu za zúčastnených rodičov). To sme ešte mysleli, že nedostatok času bude to najhoršie – nebolo. (nikdy nebolo tak zle, aby nemohlo byť ešte horšie – fungovalo 100 %) Vďaka „ vynikajúcej flexibilita ŽSR “ vznikla v súprave TEŽ situácia podobná v rybacej konzerve, len s jedným „ malým “ rozdielom. Aj tie šproty v konzerve mali podstatne viac miesta. K tomu ešte „ bodovali “ cestujúce dôchodkyne zjavne rozmazané demokraciou (česť výnimkám), ktoré už zjavne zabudli na cestovanie v preplnených autobusoch, vlakoch či električkách, prilievali svojimi „ premúdrymi pripomienkami “ nie olej, ale benzín do ohňa. Jednoducho, aby sme zostali slušnými, sme ich museli ignorovať.

Konečne v Tatrách, presnejšie v Starom Smokovci, prišla úľava a čerstvý vzduch. Pomali sme sa prešli k pozemnej lanovke, zakúpili lístky a nastúpili do kabíny. Cesta hore prebehla v poriadku. Počas jazdy sme si s rodičmi zaspomínali na staré časy, keď všade dookola trasy lanovky rástli stromy, hustý les.

Hneď po vystúpení na Hrebienku nás očarili ľadové sochy. Boli to naozaj krásne diela.

Mali sme dosť času na prehliadku, pretože sme čakali na „Cukrovcov“, ktorí išli až ďalšou kabínou, a na „Gepardovcov“, ktorí si kopec poctivo vyšľapali. Klobúk pred nimi dolu, kondičku majú dobrú.

To čoho som sa najviac obával, bolo počasie. Predpoveď bola o polooblačnom počasí so silným nárazovým vetrom. Na Hrebienku som skonštatoval, že oblakov nie je veľa. Obloha bola viac bezoblačná ako polooblačná, svietilo slnko. No zato ten vietor sa dvíhal, a čoraz viac silnel. Ešteže fúkal zo západu. Skalný masív Slavkovského štítu nad chodníkom nás perfektne skryl a celou cestou sme boli v závetří. Chodník smerom na Zamkovského chatu bol miestami zľadovatelý. A na niektorých miestach bolo ľadu ešte viac. Dosť sa šmýkalo, no pomáhali sme si navzájom a metríky ubiehali. Dosť som bol sklamaný, pretože Tatry, už vlastne nie sú Tatry. Množstvo stromov povalila tá nešťastná víchrica. No aj tie čo stoja, resp. ostali stáť sú na zaplakanie. Podľa môjho chabého odhadu je živých menej ako 10 %

stojatých stromov, a to o mne tvrdia, že som optimista. No aj tých 10 % vyzerá, že to už majú zrátané. Človeku sa chce plakať a zvracať zároveň. No dosť plaču, príroda musí zabojovať. Slniečko nám pekne svietilo, vietor nefúkal a cestička ubiehala.

Tu bola odbočka k Reinerovej útulni, tu most ponad potok, tam mostík pri vodopáde, krásne skaly, kosodrevina no jednoducho paráda. Ľudí bolo na chodníku neúrekom, prekvapilo ma, že ich je až toľko. Miestami to vyzeralo, že na Zamkovského chate robí nejaký hypermarket výpredaj. Len tých skialpinistov by mohlo byť na turistických chodníkoch menej, alebo vôbec. Niektorí sa ešte aj pohoršovali, keď človek neskoršie ustúpil. Vyzerá to tak, že práve oni môžu za zľadovatelý povrch turistického chodníka. Znova musím poďakovať všetkým zúčastneným rodičom, pretože veľkou mierou prispeli k zdárnemu výstupu na chatu. Pomáhali deťom, vstávať, dohliadali na nich, a aj nosili rupsačky ak sa našiel nejaký lenivček. Na veľkú smolu Mirka asi 200 metrov pred chatou spadla a veľmi ju bolela ruka. Trochu sme ju stiahli, a zafixovali v závese na krku. Prvá nepríjemnosť dňa. Konečne sme dorazili na k Zamkovského chate. Národa ako v tom hypermarkete. Práve tam prebiehala súťaž v lezení po ľade. Trochu sme sa prizerali.

Všetci už hladní vyťahovali z rupsakov všakové dobroty. Fašírky, rezne, bagety, . . . To všetko bolo vidieť celkom rýchlo miznúť v ústach. Po doplnení energie a tekutín sa rozpútala parádna guľovačka. Deti sa tak rozšantili, že zabudli ako ich boleli nôžky.

Chvíľu sme sa kochali nádherným prostredím, výkonmi lezcov a po chvíli sme sa vybrali na spiatočnú cestu. Stále nám pekne svietilo slnko a vietor nefúkal. Úplne ako keby sme si počasie predplatili. Kochali sme sa krásnymi výhľadmi. Dole na zem Slovenskú, hore na štít Tatranské.

Pri spiatočnej ceste nám s krpami pomáhali aj skauti – hlavne Matej a Milky. Deti ich doslova žrali. Naspäť sa šlo lepšie. Deťom pomáhala aj psychika – išlo sa dole kopcom. Videli sme aj ako z Hrebienku vyrazila skupina horských záchranárov pomôcť dvom chlapcom. Dvaja záchranári na skútri a dvaja v závese na lane na lyžiach. Títo 4 chlapi išli pomáhať ožratým, nezodpovedným hlupákom len preto, lebo nevedeli kedy je dosť. Cesta späť prebehla rýchlo a bez nehôd. Na Hrebienku sme sa zhromaždili a vybrali na lanovku. Zase národa do nepríčetna, ľudí a ľudí. Ako by tu niečo dávali zadarmo. Chlapci z Mirkovského oddielu medzi sebou srandovali, že kým vystoja ten rad, tak stihnú ešte raz na Zámkovského chatu a späť, že času je dosť. Toto vtipkovanie sa neskôr ukázalo ako kľúčové pri druhej neprijemnosti dňa. Lanovkou do Starého Smokovca sme sa dostali na dvakrát. Aj keď kapacita kabín je veľká, jednoducho sme do jednej nevošli. V Starom Smokovci na stanici TEŽ bolo ľudí ešte viac.

Najhoršie na tom bolo, že všetci chceli vojsť do toho istého spoja ako aj my. Aj tí čo s nami zišli z Hrebienka, aj tí čo prišli z Tatranskej Lomnice, a súprava už povezie tých zo Štrbského Plesa. Kontrola počtov u nás (7. oddiel v a v) dopadla ok. Naraz Cukor vybafol – kde je Tomáš, chýba náš Tomáš. A v tej chvíli sa aktivoval duch bratstva. Presne ten duch, pre ktorý je skauting skautingom. Nikto sa na nič nehral, a každý bol ochotný pomôcť. Žiadna zbytočná panika. Hneď sa zisťovalo kto ho videl posledný, a kde to bolo. Po prvých zisteniach sa šikovne rozdelili úlohy, a hneď bolo jasné kto má čo robiť. Cukor, Matej, Javo a Samo sa vybrali Tomáša hľadať. Zvyšných chlapcov a dievčatá z Mirkovského oddielu som si zobral na starosť ja. Nastúpili sme do spoja TEŽ, aj keď sme zasa ľutovali, že mašinka nie je z gumených koles, aby sa natiahla. Tlačienica ako v ruskom filme. Medzi tým chlapci zistili, že v Starom Smokovci Tomáš nie je ani na stanici TEŽ, ani na stanici lanovky, a ani v ich okolí. Tiež sa zistilo, že je bez telefónu. Nikto nevie ako, no Matej vybavil skúter aj s vodičom a už leteli na Hrebienok. (Niektorí z chlapcov v súprave TEŽ podotkol, verím že ako vtip, jasné, Matej si ešte užije aj jazdu na skútri) Hľadali všade – okolo ľadových sôch, celý Hrebienok a nič. My ostatní sme zatiaľ prestúpili z TEŽ do rýchlika. Počas prestupu som na chvíľu podľahol, pod vplyvom straty Tomáša, pocitom. Nejaké naše deti trochu zaostali, a vtedy ma striaslo od strachu o deti z oddielu. No zaostali len preto, že boli hlbšie vo vagóne. Takže sme prestúpili do rýchlika a šup domov.

V rýchliku ma dostihol Cukrov telefonát – máme Tomáša. On sa vlastne „nestratil“, len čakal na stanici lanovky na Hrebienku, kým sa nevrátia z druhej cesty na

Zamkovského chatu. Ach, tie srandičky. Celá záchranná skupina aj s Tomášom sa vrátila do Prešova v poriadku neskorším vlakovým spojením. V Kysaku sme z rýchlika prestúpili do osobného vlaku do Prešova. Chlapci z 1. oddielu Mirkovce ostali v Kysaku, kde pre nich mal prísť Oliverov ocko.

Konečne späť v Prešove. Detičky sa zvíтали s rodičmi, a už sa zážitky sypali ako z rukáva. Mirka ešte rozdala preukazy na bezplatnú prepravu, a všetci sme sa rozišli domov.

Leto

!!! VÝZVA !!!

Milí bratia a sestry, radcovia, vodcovia, všetky družiny, oddiely, zbory!

To, čo práve čítate je Váš, hlavne Váš oblastník, no v poslednej dobe sa s vami niečo deje. Nezáujem z vašej strany o akékoľvek propagovanie svojho oddielu, zboru, družiny alebo samého seba ako jednotlivca skauta/skautku je zarážajúci. Viem, doba sa zmenila, no nezmenili sa základy a podstata skautingu. Existujú vo vašich radoch ľudia, ktorým skauting a dianie okolo neho nie je ľahostajné? Ľudia, ktorí majú chuť niečo dokázať, niečo zmeniť, niečo zažiť? Ľudia bažiaci po kráse, spravodlivosti, romantike a PRIATEĽSTVE? Ak áno a verím, že áno, ozvite sa, dajte nám ostatným o sebe vedieť, napíšte, nafotíte alebo len zavolajte. Tento oblastník je tu pre Vás. Možno práve Váš príspevok inšpiruje, pomôže a poradí iným...

oblastnik@scouting.sk 0918 513 608 - Cukor

Buď pripravený

Šatkovanie

Na skautské pomery nevídaná udalosť sa v Prešove na Základnej škole na ulici Prostějovskej udiala.

Zišli sa tam deti z nášho 7. oddielu vlčat a včielok a ich rodičia. Prišli tiež hostia. Tammy – vodca zborový, Mufi – vlk strieborný, a aj skauti zo 49. zboru Geronimo prišli.

Úvodnú reč som zbytočne nenatahoval, a slovo som Tammymu odovzdal.

Ten pekne a múdro rozprával, každý jeho reči počúval. Potom svoje slovo Mufi dal. Najmladším ten „ najstarší “ čosi povedal.

Na všeobecnú známosť sa dáva, že štrnásti chlapci a jedenásť dievčat sa v slávnostnú chvíľu pri „ šatkovaní “ riadnymi vlčatami a včielkami stáva.

Aj keď sa už niekoľko mesiacov učíme a snažíme „ byť stále lepšími “, až šatkami ako keby sme sa stali sestrami a bratmi. Až šatky dali deťom ten pravý pocit spolupatričnosti. Ach, tie očká ako svietili, keď Matej a Milky im šatky na krk dávali. Akí boli milí, keď ruku s Tammym stískali. A tá hrdosť, keď sa do kroniky podpisovali. Nakoniec koláčiky zjedli. Šatkou si duše osviežili, koláčikom telo osladili.

Všetci bratia i sestry im skrz tie šatky len dobro priali.

Aj ja im prajem nech tie šatky s hrdosťou a ctťou nosia, nech im cestu životom ľahšou robia.

Leto

OSIMARIA HA

BISĀRI

19.4. 1992

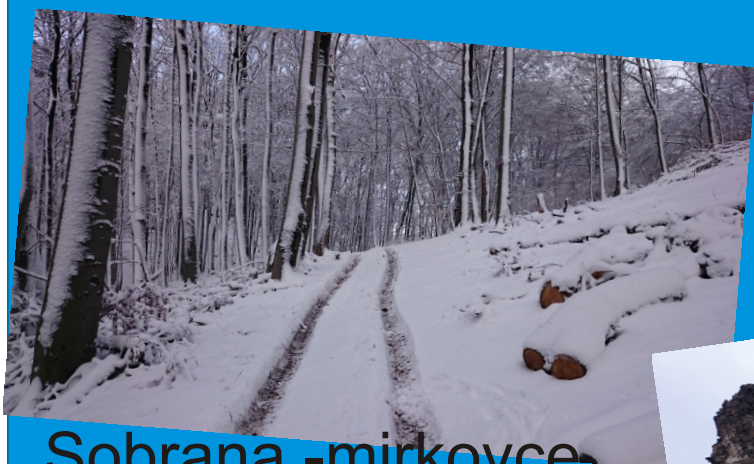
Ráno sme sa šli v celkom najnovom poču. Do ulice sme si vybrali lísky. A potom ešte nárada. Učau hruu me me mali hru na riny - na Bivari naj časa juo srodinam. Uobimú klincam programu hla sítar obratnosti. Počas celého dňa me mali robiť rane kuby, rufkovi hali body. Napríklad kubi, kuby, rly, klity, ksenie a počalim vybral sa BISĀRI plos Bivarym. Učau dala me si ešte kým vybrali na gitevu.

**Každoročne 18 - 19.4
sa koná na BISĀRI
SÚŤAŽ
TELESNEJ
OBRATNOSTI**

ukáž aký si!

4.

Sobrana -mirkovce

Šarišský hrad

Tatry 2015

Tatry 2015

Vytvorené len pre vnútornú potrebu VSO.
Články neprešli jazykovou korektúrou. Za ich obsah zodpovedá autor článku.
Oblastník@scouting.sk

